

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника

О. Галущенко

« 16 » жовтня 2022р.

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ

з наукової та науково-технічної, міжнародної та інформаційно-просвітницької діяльності
Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника
за 2022 рік

№ п/п	Завдання	Виконавець/структурний підрозділ	Виконання
1	Наукова та науково-технічна діяльність		
Програма Літопису природи			
1.1	Підготовка та видання чергового 4 тому Літопису природи за 2021 рік	Науковий відділ, відділ еколого-просвітницької роботи	підготовлено
Розділ 2. Наукові полігони			
1.2.1	Дослідження постіпротектного відновлення згарищ на наукових полігонах	Науковий відділ Вишневецький Д., Борсук О., Бідна С., Домашевський С.	створено чотири полігони
1.2.2	Спостереження на фенологічних маршрутах	Науковий відділ Євдокимова С., Жигла С., Домашевський С.	збір даних для "Літопису природи"
1.2.3	Створення двох полігонів біоценологічних досліджень лісових екосистем	Науковий відділ Борсук О., Жигла С., Бідна С.	роботи не виконувались
1.2.4	Дослідження на комплексному полігоні оз. Глибоке	Науковий відділ Корепанова К., Вишневецький Д., Обрізан С., Домашевський С.	роботи не виконувались

1.2.5	Створення полігонів для ландшафтних досліджень	Науковий відділ, Сплідитель А.	проведено початковий етап досліджень, відібрано 5 проб ґрунту для геохімічних досліджень
Розділ 3. Абіотичне середовище			
1.3.1	Збір гідрологічної інформації	Науковий відділ Обрізан С., Євдокимова С., Корепанова К.	поповнено бази даних
1.3.2	Вивчення клімату Заповідника	Науковий відділ Обрізан С., Євдокимова С.	поповнено бази даних
1.3.3	Вивчення гідрологічного режиму Заповідника	Науковий відділ Обрізан С., Євдокимова С., Корепанова К.	поповнено бази даних
1.3.4	Оцінювання впливу змін клімату на гідрологічний режим водних об'єктів на території Заповідника	Науковий відділ Обрізан С., Борсук О., Бідна С. УкрГМІ	виконано частково
1.3.5	Відновлення та актуалізація багаторічних гідрологічних характеристик річки Прип'ять та малих річок Заповідника	Науковий відділ Обрізан С., Євдокимова С. УкрГМІ	поповнено бази даних
1.3.6	Збір радіоекологічної інформації	Обрізан С., Корепанова К.	інструментальний збір даних ПЕД
Розділ 4. Рослинний світ			
1.4.1	Інвентаризація видового складу рослинного світу	Науковий відділ	збір даних для "Літопису природи"
1.4.2	Виявлення інвазійних видів та видів-трансформерів, уточнення їх поширення	Науковий відділ	збір даних для "Літопису природи" разом із Інститутом ботаніки НАНУ
1.4.3	Виявлення впливу змін клімату на тривалість вегетаційного періоду на території заповідника. Фенологічні зміни та аномалії рослинності, розповсюдження рослин-ефікаторів.	Науковий відділ Борсук О., Бідна С., Обрізан С.	збір даних для "Літопису природи"
1.4.4	Тестування модельних видів рослин для виявлення впливу іонізуючого випромінювання	Науковий відділ Євдокимова С. Ботанічний сад ім. Фоміна	роботи не виконувались
Розділ 5. Тваринний світ			

1.5.1	Продовження інвентаризації видового складу тваринного світу	Науковий відділ Вишневський Д., Жила С. Київський зоопарк	збір даних для "Літопису природи"
1.5.2	Моніторинг ссавців за допомогою фотопасток	Науковий відділ Вишневський Д., Корепанова К.	збір даних для "Літопису природи"
1.5.3	Чисельність, популяційні характеристики, просторовий розподіл копитних	Науковий відділ Вишневський Д., Жила С.	роботи не виконувались
1.5.4	Чисельність, популяційні характеристики, просторовий розподіл біляводних ссавців (бобер та видра)	Науковий відділ Вишневський Д., Жила С.	роботи не виконувались
1.5.5	Інвентаризація тетерукових та глухариних токовийш	Науковий відділ Вишневський Д., Домашевський С., Жила С., Корепанова К.	роботи не виконувались
1.5.6	Інвентаризація борсукових поселень	Науковий відділ Вишневський Д., Жила С.	роботи не виконувались
1.5.7	Продовження інвентаризації ентомофауни	Науковий відділ, Інститут еволюційної екології, Українське ентомологічне товариство	роботи не виконувались
1.5.8	Аналіз іхтіофауни водойм заповідника за матеріалами наукових ловів та вилучених браконьєрських ловів	Науковий відділ Корепанова К., Євдокимова С. Служба державної охорони природно-заповідного фонду, Інститут зоології НАН України, Інститут гідробіології НАН України	роботи не виконувались
1.5.9	Дослідження мишоподібних гризунів на модельних ділянках	Науковий відділ, Вишневський Д., Євдокимова С., Корепанова К. ІАД НАНУ	Проведені дослідження на 7 полігонах в рамках SATREPS та дослідження наслідків пожеж 2020 р.
1.5.10	Паразитологічні дослідження	Науковий відділ, Євдокимова С., Корепанова К. НУБІП, Київський зоопарк, Інститут зоології НАН України	дослідження разом із НУБІП, Інститута зоології НАН України
1.5.11	Дослідження складу та розподілу кажанів за допомогою соніметрів	Корепанова К., Домашевський С., Обрізан С.	виконано

Розділ 6. Збереження видів рослин і тварин, природних середовищ, що занесені в чинні для України Міжнародні переліки

1.6.1	Картування місцезнаходжень видів рослин, які знаходяться під охороною на міжнародному, державному та місцевому рівнях. Оцінка їх популяцій	Науковий відділ Борсук О., Євдокимова С., Корепанова К., Бідна С., Варуха А., Гуреля В.	збір даних для "Літопису природи"
1.6.2	Картування місцезнаходжень видів тварин, які знаходяться під охороною на міжнародному, державному та місцевому рівнях. Оцінка їх популяцій	Науковий відділ, Вишневецький Д., Жила С., Домашевський С., Корепанова К., Варуха А., Гуреля В. Київський зоопарк	збір даних для "Літопису природи"
1.6.3	Виявлення пралісів, квазіпралісів і природних лісів та їх опис та картування.	Науковий відділ, Борсук О., Корепанова К., Бідна С. ГО «Дунайсько-карпатська програма»	роботи не виконувались
1.6.4	Роботи із включення водно-болотних угідь заповідника (частина р. Прип'ять із заплавою) до списку Рамсарської конвенції"	Науковий відділ Київський зоопарк	Визначено місця перспективні для внесення до Рамсарської конвенції."
1.6.5	Облік коней Пржевальського	Науковий відділ, Корепанова К. Київський зоопарк	роботи не виконувались
1.6.6.	Внесення даних про види флори та фауни до СВІФ	Науковий відділ, Варуха А., Борсук О., Бідна	Опубліковано сети даних щодо складу флори і фауни на СВІФ
Розділ 7. Календар природи			
1.7.1	Проведення маршрутних спостережень, збір та обробка даних для «Календаря природи»	Науковий відділ Обрізан С., Домашевський С., Жила С., Євдокимова С.	збір даних для "Літопису природи"
Розділ 8. Антропогенний вплив			
1.8.1	Збір та аналіз даних щодо випадків лісових пожеж на території зони відчуження. Картування випадків пожеж. Створення ПІС шару пожеж та наповнення атрибутивних таблиць.	Науковий відділ Борсук О., Варуха А., Обрізан С., Гуреля В.	збір даних для "Літопису природи"
1.8.2	Збір даних щодо лісгосподарської діяльності. Створення ПІС шару та наповнення атрибутивних таблиць.	Науковий відділ Борсук О., Бідна С., Варуха А., Гуреля В.	збір даних для "Літопису природи"
1.8.3	Збір та аналіз даних щодо розміщення радіоактивно-небезпечних об'єктів на території ЧРЕБЗ. Створення ПІС шару та наповнення атрибутивних таблиць.	Науковий відділ Вишневецький Д., Обрізан С., Корепанова К., Борсук О., Гуреля В.	роботи не виконувались

1.8.4	Збір та аналіз даних щодо браконьерства, незаконного збору недревовної продукції лісу та інших порушень режиму території ЧРЕБЗ. Створення ГПС шару та наповнення атрибутивних таблиць.	Науковий відділ Служба державної охорони природно-заповідного фонду Відділ режиму	роботи не виконувались
1.8.5	Збір та обробка даних щодо інших антропогенних впливів - оцінка наслідків окупації на екосистемі заповідника	Науковий відділ Обрізан С., Євдокимова С., Корепанова К.	збір даних для “Літопису природи”
1.8.5	Розробка Fire Management Plan	Науковий відділ, Борсук О., Варуха А. Служба державної охорони природно-заповідного фонду Відділ режиму	Участь у робочій групі з розробки Fire Management Plan
1.8.6	Підтримання експериментальної ділянки по вирощуванню рідкісних та модельних видів рослин в с.Парипів	Науковий відділ, Євдокимова С., Ботанічний сад ім. Фоміна	не проводилось
1.8.7	Супровід наукових делегацій на території заповідника	Науковий відділ	виконувались
2. Міжнародна наукова співпраця			
2.1	Співпраця за проектом SATREPS	Науковий відділ Євдокимова С., Вишневський Д., Корепанова К. Відділ міжнародного співробітництва Агієв В., Малярєнко В. ІЯД НАНУ	Підписано додаткову угоду, щодо продовження співпраці до 31.03.2023 року. Прийнято участь у заключному семінарі проекту, що проходив в Республіці Польща (м. Варшава). Крім того отримано додаткове обладнання для проведення гідрологічних досліджень.
2.2	Співпраця за проектом iSLEAR	Науковий відділ Вишневський Д., Обрізан С., Борсук О.	Не ведеться
2.3	Співпраця з GEF/UNEP	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ	Весь рік

			<p>Весь рік. Термін дії спільного з ГЕФ/ЮНЕП проекту «Збереження, посилення та управління запасами вуглецю та біорізноманітням у Чорнобильській зоні відчуження» продовжено до 30.06.2022 року. В рамках цього ж проекту підготовлено технічні завдання та проведено розрахунки бюджету. Після деокупації Заповідника та за його ініціативи було підготовлено перелік збитків, які направлено до ГЕФ/ЮНЕП для розгляду та виділення відповідних коштів для їх покриття.</p> <p>Крім того, підготовлено технічні завдання, календарні графіки та кошториси для підписання контрактів та виконання низки робіт щодо вивчення флори та фауни Заповідника, реалізації екоосвітніх заходів, впровадження геоінформаційних технологій та зміцнення матеріально-технічної бази Заповідника.</p>
2.5	Співпраця з WWF	Науковий відділ, Вишневський Д., Корепанова К.	Ведеться по ряду напрямів
2.6	Співпраця з University of Jyväskylä	Науковий відділ, Вишневський Д., Корепанова К.	Ведеться, обмежена консультаціями

2.4 Поглиблення співпраці з GEF/UNEP шляхом укладання нових контрактів щодо розширення наукових досліджень, впровадження просвітницьких проектів

Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ, відділ інформаційно-просвітницької роботи

2.7	Співпраця з Франкфуртським зоологічним товариством, дослідження фауни Заповідника	Науковий відділ, Вишневський Д., Корепанова К.	Ведеться, моніторинг великих тварин за допомогою фотопасток, моніторинг рисі, збір генетичного матеріалу великих хижих
2.8	Налагодження співпраці з НГО в сфері природоохоронної та просвітницької діяльності	Відділ міжнародного співробітництва	Робота ведеться. Під час окупації території Заповідника було підготовлено інформаційні листи до НГО з метою інформування громадськості щодо стану справ в Заповіднику.
2.9	Супровід проекту землеустрою Заповідника, моніторинг його погодження центральними органами виконавчої влади та внесення земельних ділянок до публічної кадастрової карти Держгеокадастру	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ	Роботу виконано. I-IV квартали
2.10	Реалізації спільного з Українським товариством охорони птахів проекту «Ліліся – Дика природа без кордонів: збереження одного з найбільших природних регіонів Європи» Заповідником отримано об'явлення для виконання наукових досліджень та інформаційно-просвітницьких заходів;	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ, відділ інформаційно-просвітницької роботи	Робота проводиться. I-IV квартали Отримано об'явлення для виконання наукових досліджень та інформаційно-просвітницьких заходів
2.11	Участь у міжнародному хакатоні NASA «NASA International Space Apps Challenge Kyiv»;	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ, відділ інформаційно-просвітницької роботи	Взято участь у міжнародному хакатоні щодо використання космічних технологій у своїй професійній діяльності, зокрема для збору геоінформаційних даних
2.12	Здійснити заходи щодо видання журналу «Чорнобильський науковий хаб»	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ, відділ інформаційно-просвітницької роботи	I-IV квартали Виконано в повному обсязі Підготовлено та надруковано 2 номери журналу «Чорнобильський науковий

			Хаб» для його розповсюдження серед установ та організацій зони відчуження, ДАЗВ, Міндовкільді тощо
		Підготовлено Меморандум про створення та участь у консорціумі дослідницької інфраструктури, який на сьогодні підписали: Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, НПП «Гуцульщина», Карпатський біосферний заповідник, природний заповідник «Розточчя» та Поліський національний університет. В рамках реалізації проекту було розроблено та погоджено проект Концепції створення і розвитку дослідницької інфраструктури установ природно-заповідного фонду України. Сама ідея була підтримана Міндовкільді та Міносвіти.	
2.13	Розробка Концепції створення і розвитку дослідницької інфраструктури установ природно-заповідного фонду України.	Відділ міжнародного співробітництва, науковий відділ, відділ інформаційно-просвітницької роботи	
3. Інформаційно-просвітницька робота			
3.1	Організація еколого-просвітницьких та інформаційних заходів (проведення лекцій для вихованців ЗОЩ, студентів ВНЗ, профорієнтаційні заходи з районними центрами зайнятості, екологічні акції)	Відділ інформаційно-просвітницької роботи Косько Ю., Шумак М., Прибора Т., Волков О.	Іванківська та Поліська ОТГ Вишгородського району, I-IV квартали Виконано в повному обсязі. Проведено 206 еколого-просвітницьких заходів.

			<p>Проведено лекції, семінари, конференції відповідно до екологічного календаря та плану екологоосвітніх заходів. Більшість заходів були проведені в онлайн-режимі та за допомогою розсилки методичних матеріалів на електронні скриньки навчальних закладів.</p>
3.2	<p>Участь у еколого-освітніх заходах інших установ (в т.ч. у виставках) відповідно до запрошень і планів роботи інших установ</p>	<p>Відділ інформаційно-просвітницької роботи</p>	<p>I-IV квартал Виконано в повному обсязі.</p>
3.3	<p>Інформування громадськості з питань діяльності установи. Взаємодія із ЗМІ (надання інтерв'ю, коментарів, привітання установ ПЗФ України, підготовка науково-популярних статей у фахові видання, розміщення інформаційних матеріалів на сайті, Facebook, надання консультаційної допомоги, відповідей на звернення громадян та інформаційні запити (по мірі надходження))</p>	<p>Відділ інформаційно-просвітницької роботи, Мельничук-Володзькіна В., Розуменко О.</p>	<p>I-IV квартал Виконано в повному обсязі. Опрацьовано всі журналістські запити та звернення громадян. Підготовлено, відредаговано публікаційні матеріали та розміщено їх у фахових видання та на сторінках соціальних мереж. Розміщено на офійному сайті та Facebook 283 інформаційних матеріалів. Кількість підписників сторінки у FB зросла до 13600 чол., а в Instagram – 3700 чол.</p>
3.4	<p>Посилення роботи в депресивних регіонах</p>	<p>Відділ інформаційно-просвітницької роботи, Косько Ю., Прибора Т., Шумак М.</p>	<p>Іванківська та Поліська ОТГ Вишгородського району, I-IV квартал Виконано в повному обсязі. Проведено заходи з налагодження співпраці з</p>

			<p>Поліською, Іванківською ОТГ та Вишгородськими РДА, районною радою. Систематично проводяться інформування жителів прилеглих населених пунктів щодо діяльності Заповідника. Започатковано реалізацію спільного проекту в співпраці з ПМГ ПРООН/ГЕФ України «Розбудова спроможностей місцевих громад та громадських організацій діяти в надзвичайних умовах та розширення їх можливостей щодо застосування краудфандингових механізмів» на територіях Іванківської та Поліської ОТГ.</p>
3.5	<p>Створення та забезпечення функціонування постійно-діючої інфраструктури для проведення інформаційно-просвітницьких заходів (поповнення фото / відео архіву, підготовка матеріалів для експозиції)</p>	<p>Відділ інформаційно-просвітницької роботи</p>	<p>I-IV квартали Виконано в повному обсязі. Заключено 47 договорів про співпрацю. Проводяться систематично актуалізація наявних інформаційних матеріалів постійно діючого еколого-освітнього інформаційного центру «Екологічний простір». Постійно оновлюється презентаційними і методичними матеріалами рубрика «Методична скарбничка». Зроблено більше</p>

			<p>450 фото на території Заповідника для доповнення публікацій.</p>
3.6	<p>Організація та проведення навчальних семінарів та конференцій.</p>	<p>Відділ інформаційно-просвітницької роботи, Мельничук-Володзькіна В., Косько Ю., Волков О.</p>	<p>Уся територія ЧРББЗ, I-IV квартали Виконано в повному обсязі. Організовано та проведено в онлайн режимі зустріч з представниками ГЕФ/ЮНЕП щодо впровадження спільного проєкту з краудфандингу, вебінари з УОНПС на тему «Довкілля і війна: Рудий ліс» та «Довкілля і війна» спільно з фахівцями Інституту проблем з виховання НАПН. Проведено міжрегіональну конференцію для педагогічних працівників м.Дніпро та інших регіонів України «Чорнобильський заповідник: із зони відчуження в зону відродження». Взято участь у Всеукраїнській науково практичній конференції «Реалії та перспективи еколого освітньої роботи в парадигмі стійкого розвитку», презентовано доповідь із подальшим друком в збірнику матеріалів за результатами заходу.</p>

3.7	Підготовка та видання рекламно-інформаційної продукції	Відділ інформаційно-просвітницької роботи, Мельничук-Володзькіна В., Брагунець Р.	<p>II-IV квартали</p> <p>Виконано в повному обсязі.</p> <p>Визначено потребу в поліграфічній продукції, в зв'язку з відсутністю фінансування, її виготовлення не здійснено. Щомісячно проводиться підготовка макетів онлайн календарів та макетів вітальних листівок. Здійснено розробку макетів інформаційної продукції до запланованих річних заходів та забезпечено їх виготовлення (власними силами). Співпраця з Національним Банком України щодо виготовлення ювілейних монет «Ведмідь бурий». Розпочато діяльність з розробки макету монети «Рись європейська» та презентаційного буклету до неї.</p>
-----	--	---	--

ПІДГОТОВЛЕНО:

Завідувач наукового відділу

Заступник начальника відділу міжнародного співробітництва

Начальник відділу інформаційно-просвітницької роботи

 Д. Вишневецький

 В. Алієв

 В. Мельничук-Володзькіна

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з
наукової роботи та
міжнародної співпраці

Г. Мельничук